

KORT & KRACHTIG

Tandbacteriën kunnen aaneenklitten. Ze produceren een soort lijm waardoor ze samen een beschermende 'biofilm' vormen. Zo kunnen ze grote hoeveelheden zuur produceren dat de tanden aantast. Dat is de voornaamste oorzaak van tandbederf. (Bron: *Nature Chemical Biology*)

Door een elektrische aanpassing konden vissen vliegen. Vliegende vissen kunnen tot 400 meter ver in de lucht glijden doordat hun vinnen een soort vleugeltjes geworden zijn. Elektrische ladingen gedragen door kaliumionen hebben de vinstructuur evolutionair in de juiste richting gestuurd. (*New Scientist*)

Zo'n 3,7 miljard jaar geleden was de aarde bijna volledig gesmolten. Ze zou

toen een gigantische magmooceaan geweest zijn, mogelijk door een reeks botsingen met andere hemellichamen. Uit een van die botsingen zou de maan ontstaan zijn. (*Science Advances*)

Jaguars zijn gewaapend tegen overstromingen. In het natte seizoen van het Amazonewoud kunnen ze maandenlang in bomen overleven. De dieren zijn er wel lichter dan soortgenoten in minder gevoelige regio's. (*Ecology*)

Kunstmatige traanklieren kunnen echt huilen. Onderzoekers hebben ze gekweekt in laboratoriumschaaltjes. Het zijn miniatuurversies van onze traanklieren, hoewel ze geen traankanaaltjes hebben. Ze worden bestudeerd om oogproblemen te behandelen. (*Cell*)

522 miljoen jaar

Inktvissen zijn de 'intelligentste' ongewervelden. Toch rapporteert *Communications Biology* dat er fossiele voorlopers van inktvissen van liefst 522 miljoen jaar oud gevonden zijn. Slimmigheid duikt dus niet altijd laat op in de evolutie van het leven.

Schone sport, wat is dat?

Antidopingonderzoekster Andrea Petróczi (deeltijds KU Leuven) pleit er in *Nature* voor om niet alleen doping als een vorm van valsspelen in de sport te zien, maar ook andere 'onethische gedragingen'.

Constant wordt er geschermd met de term 'schone sport', maar wat wordt daarmee bedoeld? Dat wordt zelden gedefinieerd. Je kunt frauderen met materiaal, zoals sportschoenen of fietsen. Je kunt spelen met leeftijds- of gewichtscategorieën. De afloop van weddenschappen sturen, valt in die laatste categorie.

De sterke focus op doping heeft volgens Petróczi de aandacht afgeleid van de andere problemen. Ze pleit ervoor een apart agentschap op

te richten om de integriteit van sport te vrijwaren.

[Preliminaire cijfers uit een online-enquête bij meer dan vijfduizend sporters uit zeven Europese landen, gecoördineerd door sportwetenschapper Stef Van Der Hoeven \(UGent\), wijst uit dat bijna een vijfde al direct of indirect geconfronteerd is geweest met voorstellen tot matchfixing.](#)

Soms lenen sporters zich tot het beïnvloeden van een competitie 'uit vriendschap'.

Uit een eerdere studie bij vijfhonderd Vlaamse sporters, gepubliceerd in *Ethics & Behavior*, was al gebleken dat de grote meerderheid van de voorstellen tot matchfixing niets met weddenschappen te maken had, wel met het beïnvloeden van een competitie. Meer dan een kwart zou daarop ingegaan zijn, meestal 'uit vriendschap'.